

Kaikille yhteinen koulu

Lukuvuosi 2020-2021

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama Oppimisen tuen ja inklusion kehittämishanke, joka on osa Oikeus oppia -kehittämishjelmaa

Inkluusio n perusteet

- Suomi on allekirjoittanut yhdessä muiden Euroopan maiden kanssa **Unescon Salamancan julistuksen** vuonna 1994.
- Se määrittelee inklusiivisen koulun paikaksi, joka hyväksyy kaikki lapset yleisopetuksen luokille asianmukaisin tukitoimin.
- Julistuksen periaatteisiin kuuluvat
 - yhtäläiset mahdollisuudet oppia,
 - yksilöllisten erojen kunnioittaminen ja
 - laadukas henkilökohtaisia vahvuuksia heikkouksien sijasta korostava koulutus kaikille.
- **OPH:n Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden** (2014) mukaisesti Suomessa kehitetään perusopetusta inklusioperiaatteen mukaisesti.
- Osana Oikeus oppia –kehittämishjelmaa (2020-2022) OKM:n asettama työryhmä laatii lainsäädäntöehdotuksen **positiivisen erityiskohtelun ja tasa-arvon edistämistoimien** vakiinnuttamiseksi.
 - Lisäksi työryhmä valmistelee toimenpide-ehdotuksia **perusopetuksen laadun ja koulutuksellisen tasa-arvon** edistämiseksi.

Inkluusio

- ✓ Kaikissa kouluissa tulee tavoitella inklusiota niin laajasti kuin olosuhteet sallivat
- ✓ Milloinkaan ei ole – ja juuri siksi aina on – oikea aika aloittaa tai jatkaa koulun kehittämistä kohti inklusiota
- ✓ Edellyttää muutosta
- ✓ On kaikille oppilaille jatkuva oppimisen ja osallisuuden prosessi
- ✓ Inklusiivinen kasvatus ei toteudu hetkessä, mutta alkaa toteutua heti, kun osallisuutta lisätään
- ✓ Inklusiivinen koulu on liikkeessä
- ✓ Koulusta tulee inklusiivinen vain siten, että kaikki koulussa työskentelevät tai koulun ja oppilaiden elämään muuten osallistuvat ihmiset toimivat yhdessä
- ✓ Koulun rakenteiden ja resurssien täytyy muuttua samalla, kun koulun työntekijöiden asenteet ja motivaatio muuttuvat

Lähde: Inklusion toteuttaminen kouluissa -

Kehittämistyön tavoitteet

Jokainen lapsi ja nuori saa riittävän ja oikea-aikaisen tuen lähikoulussaan

Oppimisen tuen rakenteen muutos kohti inklusiivisuutta: koulujen henkilöstön minäpystyvyyden ja osaamisen vahvistaminen kaikille yhteisen koulun rakentamisessa

Konsultaatorakenteen luominen Kuuma-kuntien alueelle palvelemaan oppimisen tuen tasoja

Toimivien yhteyksien vahvistaminen VIP-verkostoon, osallistuminen monialaisten palvelurakenteiden kehittämiseen

Keskeistä Kaikille yhteinen koulu -hankkeessa

Suunnitellaan ja toteutetaan opetuksen järjestelyjä ja oppimisympäristöjä

Vahvistetaan opettajien minäpystyvyyttä, ryhmänhallinnantaitoja ja ratkaisukeskeistä lähestymistapaa tutkimusperustaisiin menetelmiin pohjautuen

Lähdetään rakentamaan osaamisverkostoa hyödyntäen kunnissa jo olemassa olevaa tietotaitoa ja osaamista

Yhtenäistetään kuntien toimintatapoja ja levitetään toimivia käytänteitä

Osallistetaan oppilaita, opetus- ja opiskeluhuollon henkilöstöä, huoltajia, sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöä sekä muuta yhteistyöverkostoa

Kehitetään monialaista, eri hallintokuntien, organisaatioiden ja koulutusasteiden rajat ylittävää yhteistyötä ja pyritään yhtenäistämään nivelvaiheisiin liittyviä käytänteitä

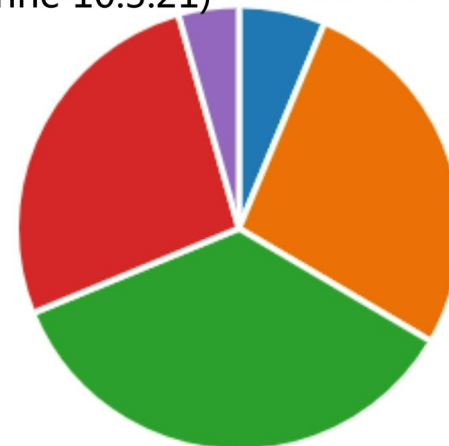
Toteutus

- ✓ Aloituswebinaarit
 - ✓ sivistystoimenjohtajille sekä esi- ja perusopetuksen esihenkilöille
 - ✓ opetushenkilöstölle
- ✓ Inklusiivinen koulu -ohjausprosessit
 - ✓ rehtoreille
 - ✓ kuntien kehittämistiimeille
- ✓ Henkilöstön täydennyskoulutukset
- ✓ Inklusiivisuutta tukevien rakenteiden kartoitus
- ✓ Olemassa olevien hyvien käytänteiden sekä toimintamallien kartoitus ja levittäminen kouluille
- ✓ Benchmarking-vierailut
- ✓ Konsultaatorakenteen ja osaajapankin luominen eri oppimisen tuen tasoilla olevien oppilaiden tueksi
- ✓ Vaativan erityisen tuen rakenteiden arviointi, suunnittelu ja toteutus hankekuntien alueella suhteessa sosiaali- ja terveystoimeen ja Vaatu-toimijoihin

Alkukysely kouluhenkilöstölle

- kysely toteutetaan helmi-maaliskuussa
- kyselyllä selvitetään henkilöstön suhtautumista inklusioon ja mitä ajatuksia inklusio herättää
- 11.3. mennessä on saatu 864 vastausta, kysely on auki 31.3. saakka

Miten suhtaudut
inklusioon?
(tilanne 10.3.21)

	Erittäin myönteisesti	53
	Melko myönteisesti	229
	Neutraalisti	298
	Melko kielteisesti	226
	Erittäin kielteisesti	37

Yhteistyötah ot

Hyvinkään kaupunki

Järvenpään kaupunki

Keravan kaupunki

Mäntsälän kunta

Nurmijärven kunta

Pornaisten kunta

Tuusulan kunta

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä

HUS

koulutuksia järjestävät tahot

Kaikille yhteinen koulu – ohjausryhmä

- **TIINA ERKKILÄ-WAHTERA**, Oppimisen ja koulunkäynnin tuen päällikkö, JÄRVENPÄÄ
- **EEVA RANTATORIKKA**, Oppilashuollon esimies/erityisopetuksen koordinaattori, HYVINKÄÄ
- **HELENA PALOLA**, Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö, TUUSULA
- **HELENA RIPATTI**, Kasvun ja oppimisen tuen johtaja, KERAVA
- **MIIRA ARMINEN**, Erityisopetuksen asiantuntija, NURMIJÄRVI
- **LEA KOSKINEN**, Yhtenäiskoulun rehtori, PORNAINEN
- **TARU KUPARINEN**, Tukipalveluiden erityisasiantuntija, MÄNTSÄLÄ
- **MINNA IMMONEN**, oppimisen tuen asiantuntija, TUUSULA
- **HANNELE SALOMAA**, hankekoordinaattori, JÄRVENPÄÄ
- **TUULIKKI MATERO**, hanketyöntekijä, JÄRVENPÄÄ